

ÅRSREDOVISNING 2018

SPK

INNEHÅLL

VDs KOMMENTARER.....	1
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	2
FEMÅRSÖVERSIKT.....	3
RESULTATRÄKNING.....	4
BALANSRÄKNING.....	5
RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL.....	6
KASSAFLÖDESANALYS.....	7
RESULTATANALYS.....	8
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR.....	9
REVISIONSBERÄTTELSE.....	22
STYRELSE, REVISORER SAMT ANSTÄLLDA.....	25
FULLMÄKTIGE.....	26
FÖRMÅNER I SPK.....	27

2018 – ETT UTMANANDE ÅR

Efter en intensiv tid som ny tillträd vd kan jag konstatera att jag kommit till en pensionskassa som är välskött och har mycket kompetenta medarbetare. Jag är imponerad av vad den tidigare verkställande direktören, Peter Hansson, tillsammans med medarbetarna åstadkommit under sin långa tid hos SPK. Jag kan dock konstatera att SPK står inför den största förändring som skett i föreningens historia. SPK ska omvandlas till en tjänstepensionsförening i enlighet med ny tjänstepensionslagstiftning som baseras på IORP II med svenska tillägg, exempelvis nya kapitalkrav.

2018 har varit ett utmanande år på många sätt. Vi fick vänta länge på regleringsförslaget som kom först i juli och SPK har lagt mycket arbete på att skriva remissvar i olika konstellationer. En av SPKs huvudsakliga invändningar mot förslaget är den korta implementationstid som pensionskassorna får. Planen var att lagen skulle träda i kraft 1 maj 2019 och vi skulle ansöka om omvandling senast 30 juni.

På grund av massiv kritik från flera remissinstanser samt den långa tidsutdräkten innan Sverige fick en regering har nu tidsplanen justerats. När detta skrivs är förslaget att vi ska ansöka senast 30 april 2020, men ännu finns ingen lagrådsremiss på plats så kartan är fortfarande inte ritad. Med andra ord har 2018 karaktäriserats av en hel del väntan på klarhet, även om SPK har gjort sitt bästa att sätta sig in, analysera och förbereda sig för vad som ska komma genom att delta i samrådsmöten med Finansinspektionen om den nya regleringens innehåll.

Osäkerheten kring den nya tjänstepensionsregleringen har också fått till följd att vår branschkollega AI Pension valt att överlåta sin verksamhet till Skandia. AI Pension drog slutsatsen att den nya lagstiftningen skulle innebära ökade kostnader och att medlemmarna därför får en bättre framtid med Skandia. SPK har genom åren investerat för att kunna hantera nya kapitalkrav och utökad rapportering och är enligt min bedömning väl rustat för framtiden.

Under året har även GDPR-regleringen genomförts i organisationen. En lyckosam process som satte fingret på hur vi hanterar personuppgifter.

Innan 2018 var till ända beslutade SPKs styrelse om en uppdaterad ESG-strategi. I korthet innebär den att vi inför exponeringsbegränsningar för vissa typer av innehav, såsom nolltolerans mot okonventionella vapen och produktion av pornografi. Vi sätter också gränser för hur stor andel av ett bolags omsättning som får utgöras av oljesandutvinning etc. SPK har enbart innehav i värdepappersfonder vilket innebär att vår ESG-strategi främst avser att påverka förvaltarna att hålla sig inom de ramar som vi satt upp. Årligen genomförs en screening av innehaven och om tveksamheter dyker upp tas en dialog med förvaltaren. Om inga åtgärder vidtas inom rimlig tid, säljer vi fondinnehavet.

2018 slutade totalavkastningen på -1,6%. Det negativa utfallet berodde främst på ett utmanande sista kvartal, men begränsades ändå tack vare vår relativt låga aktieexponering. Vi har under hösten tagit fram en ny långsiktig allokeringsstrategi som avser att öka möjligheterna till god avkastning utan att för den skull riskera vår solvens. Vi har dock valt att vänta med implementeringen tills den nya lagstiftningen är på plats och våra nya kapitalkrav kan beräknas.

Slutligen kommer jag, tillsammans med mina medarbetare, fortsätta jobba för att SPK ska leverera en bra produkt under 2019 och framåt.

Stockholm i april 2019

Lars-Åke Vikberg
Verkställande direktör

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

JANUARI – DECEMBER 2018

SPARINSTITUTENS PENSIONSKASSA

Försäkringsförening (SPK)

802005-5581

(jämförelsetalen inom parantes avser januari – december 2017)

VERKSAMHET

SPK administrerar och förvaltar tjänstepension BTP 2 enligt BTP-planen för anställda i Swedbank, Sparbanker och andra företag som följer bankavtalet. SPK står under tillsyn av Finansinspektionen.

VIKTIGA OCH KOMMANDE HÄNDELSER FÖR SPK

SPK och andra tjänstepensionskassor lyder fortsatt under den upphävda lagen om understödsföreningar (UFL) i väntan på en ny svensk reglering för tjänstepensionsföretag. Den nya regleringen är baserad på det uppdaterade Tjänstepensionsdirektivet (IORP II) men med tillägg av nationella regler, exempelvis i form av ett riskkänsligt kapitalkrav. Senast när den förlängda övergångsperioden för understödsföreningar löper ut den 30 april 2020 måste SPK lämna in en ansökan om omvandling eller annars träda i likvidation. Finansdepartementets arbete med att ta fram den nya regleringen har försenats och riksdagsbehandling av regeringsförslaget väntas ske först under tredje kvartalet 2019. Det ursprungliga regleringsförslaget möttes under remitteringen 2018 av omfattande kritik och väntas ha arbetats om väsentligt. Förslaget karakteriserades vidare av omfattande bemyndiganden till Finansinspektion att besluta om föreskrifter. Följden av detta är att stora delar av de kommande kraven i dagsläget ännu inte är kända och det är därmed inte möjligt att fullt ut bedöma den kommande regleringens konsekvenser för SPK eller att slutföra arbetet med implementeringen. SPK har deltagit aktivt i såväl remissarbeten som samråd med Finansinspektionen rörande det nya regelverket och vi har internt arbetat fram en detaljerad plan för det arbete som behöver göras kopplat till ansökan om omvandling, implementering av den nya regleringen och hantering av dess konsekvenser.

RESULTAT

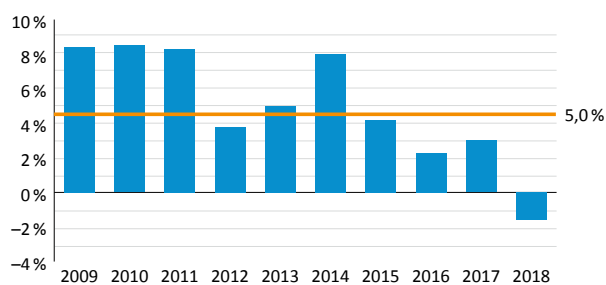
Resultatet uppgick till –1 618 (2 022) Mkr. Ett resultat som främst förklaras av en högre Försäkringsteknisk avsättning jämfört förra året. Den totala förändringen av FTA under året på 853 (–1 459) består till största delen av effekten av förändring i diskonteringsräntor samt effekten av årets indexering. Utbetalningarna av försäkringsersättningar uppgick till –1 083 (–1 064) Mkr. Premieinkomsterna uppgick per 31 december till 833 (933) Mkr. Dessa förändringar förklaras främst av lägre antal pensionsavgångar enligt § 8 jämfört 2017. Beaktat detta ökar premierna efter förra årets premieräntesänkning med ca 70 Mkr. Förvaltningskostnadsprocenten uppgick per 31 december 2018 till 0,19 (0,17). Årets kostnader inkluderar kapitalförvaltningskostnader samt omställningskostnader i samband med VD byte då tidigare VD går i pension 31 mars 2019.

KAPITALFÖRVALTNING

Avkastningen för året 2018 uppgick till –1,6 (3,1) %. Sett över en 10-årsperiod uppgick snittavkastningen därmed till 5,0 % per år vilket är 1,5 procentenheter bättre än SPKs långsiktiga avkastningsbehov.

Osäkerheten på de finansiella marknaderna har ökat. Handelsoro mellan USA och Kina, frågan om en mjuk eller hård Brexit, centralbankernas planer för att normalisera penningpolitiken och oro för konjunkturutvecklingen är samtliga bidragande orsaker till denna osäkerhet. Den kom till uttryck under årets sista kvartal då bland annat aktier föll med ca 15 %. Den negativa marknadspåverkan på SPKs placeringstillgångarna har dock varit begränsad tack vare en relativt försiktig riskprofil.

Marknadsvärdet på placeringstillgångarna inklusive likvida medel och finansiella skulder minskade under året och uppgick per den 31 december till 25 755 (26 429) Mkr.

KONSOLIDERING OCH SOLVENS

Konsolideringskapitalet uppgick per 31 december 2018 till 6 562 (8 180) Mkr. För de förmånsbestämda åtagandena uppgick konsolideringsgraden till 128 (139) %. Förklaringen till att konsolideringsgraden sjönk under året beror i huvudsak dels på ett lägre marknadsvärde på placeringstillgångarna, till följd av marknadsutvecklingen, och dels på årets beslutade pensionstillägg och fribrevsuppräknig.

För den premiebaserade delen, SPK Individuell, låg konsolideringsgraden på 106 (111) %. Förklaringen till detta är främst att tillgångarna under året minskat i värde, 248 (254) Mkr.

Den lägsta tillåtna kapitalnivån för tjänstepensionskassor kallas erforderlig solvensmarginal. Denna marginal uppgick per den 31 december år 2018 till 795 (762) Mkr och Kapitalbasen uppgick till 6 562 (8 179) Mkr. Solvenskvoten, som är relationen mellan kapitalbasen och solvensmarginalen, och uppgick till 8,2 (10,7).

FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION

Årets resultat utgör –1 617 685 079 kronor och överförs i sin helhet till dispositionsfonden (övriga fonder).

FEMÅRSÖVERSIKT, Mkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat					
Premieinkomst	833	933	986	980	907
Kapitalavkastning, netto	-438	753	585	1 038	1 818
<i>varav realiserade vinster/förluster</i>	-1 133	696	-427	-439	-87
Försäkringsersättningar	-1 083	-1 064	-1 032	-994	-979
Förändring i Livförsäkringsavsättningar	-853	1 459	-1 564	187	-2 868
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-1 591	2 036	-1 069	1 165	-1 164
Årets resultat	-1 618	2 022	-1 091	1 105	-1 233
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar	25 423	25 986	25 475	25 027	22 051
Försäkringstekniska avsättningar	19 144	18 291	19 750	18 186	18 373
Konsolideringskapital	6 562	8 180	6 158	7 249	6 143
Kapitalbas	6 562	8 179	6 156	7 244	6 134
Erforderlig solvensmarginal	795	762	820	757	763
Nyckeltal					
Förvaltningskostnad, årsbasis %	0,19	0,17	0,18	0,19	0,19
Direktavkastning %	1,0	1,1	0,9	1,0	1,4
Totalavkastning %	-1,6	3,2	2,1	4,1	8,0
Konsolideringsgrad förmånsbestämd försäkring %	128	139	128	136	130
Konsolideringsgrad premiebestämd försäkring %	106	111	110	114	123

RESULTATRÄKNING, Kkr

	Not	2018	2017
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst	3	833 114	933 048
Kapitalavkastning, intäkter	4	1 254 784	653 935
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	–	696 026
Utbetalda försäkringsersättningar	6	–1 083 048	–1 064 145
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	7	–852 856	1 458 657
Driftskostnader	8	–50 832	–44 957
Kapitalavkastning, kostnader	9	–559 504	–596 987
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	5	–1 132 873	–
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		–1 591 217	2 035 576
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		–1 591 217	2 035 576
Skatt på årets resultat	10	–26 468	–13 213
Årets resultat		–1 617 685	2 022 363
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT			
Årets resultat		–1 617 685	2 022 363
Övrigt totalresultat		–	–
Årets totalresultat		–1 617 685	2 022 363

BALANSRÄKNING, Kkr

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar		–	687
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	11, 12, 13	5 086 675	5 045 326
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	11, 12, 14	14 114 701	16 397 126
Övriga finansiella placeringstillgångar	11, 12, 15	6 163 016	4 495 589
Derivat	12, 16	59 100	48 419
		25 423 492	25 986 461
Fordringar			
Övriga fordringar	17	76 606	117 715
		76 606	117 715
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	18	519	937
Kassa och bank	11, 19	331 196	475 900
		331 715	476 837
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		16 912	58 789
		16 912	58 789
Summa tillgångar		25 848 724	26 640 488
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Andra fonder			
Övriga fonder	20	8 179 947	6 157 584
Årets resultat		–1 617 685	2 022 363
		6 562 262	8 179 947
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	21	18 994 322	18 130 199
Oreglerade skador		149 885	161 152
		19 144 207	18 291 351
Skulder			
Derivat	16	–	637
Övriga skulder	22	53 947	39 939
		53 947	40 576
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	88 308	128 615
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		25 848 724	26 640 488

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL, Kkr

	Övriga fonder	Årets resultat	Total
Ingående balans 2017-01-01	7 248 589	-1 091 005	6 157 584
Disposition av 2016 års resultat	-1 091 005	1 091 005	-
2017 års totalresultat	-	2 022 363	2 022 363
Utgående balans 2017-12-31	6 157 584	2 022 363	8 179 947
Ingående balans 2018-01-01	6 157 584	2 022 363	8 179 947
Disposition av 2017 års resultat	2 022 363	-2 022 363	-
2018 års totalresultat	-	-1 617 685	-1 617 685
Utgående balans 2018-12-31	8 179 947	-1 617 685	6 562 262

KASSAFLÖDESANALYS, Kkr

	2018-12-31	2017-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	-1 591 217	2 035 576
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	1 215	1 181
Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar	1 140 733	-330 409
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	852 856	-1 458 657
Betald skatt	-26 468	-13 213
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder	377 119	234 478
Nettoförändring i finansiella placeringstillgångar	-577 764	-181 476
Förändring i övriga rörelsefordringar	82 985	-44 924
Förändring i övriga rörelseskulder	-26 935	11 116
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-144 594	19 193
Investeringsverksamheten		
Nettoinvestering i immateriella- och materiella tillgångar	-110	-208
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-110	-208
Periodens kassaflöde	-144 704	18 985
Förändring i likvida medel		
Likvida medel vid årets början	475 900	456 915
Årets kassaflöde	-144 704	18 985
Likvida medel vid periodens slut	331 196	475 900
Tilläggsupplysningar		
Erhållen ränta	1 548	149
Erlagd ränta	-1 738	-3 909
Erhållna utdelningar	161 251	55 845

SPKs kassaflödesanalys är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga att den utgår från resultat före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan.

Kassaflödet är uppdelat i två delar.

Löpande verksamhet som består av flöden från den huvudsakliga verksamheten; premieinbetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning av placeringstillgångar.

Investeringsverksamhet som förklarar de kassaflöden som uppkommer på grund av investering/avyttring av immateriella och materiella tillgångar. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden. Kortfristiga placeringar ingår inte i likvida medel utan redovisas som en placeringstillgång.

RESULTATANALYS, Kkr

	Försäkringsrörelse SPK			Summa försäkringsrörelse
	Risk-försäkring (SPK kollektiv) ¹⁾	Förmånsbestämd (SPK kollektiv)	Premiebestämd (SPK Individuell) ²⁾	
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse				
Premieinkomst	53 409	772 830	6 875	833 114
Kapitalavkastning, intäkter	9 824	1 231 592	13 367	1 254 784
Utbetalda försäkringsersättningar	-43 597	-1 031 088	-8 364	-1 083 048
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	11 266	-854 844	-9 279	-852 856
Driftskostnader	-398	-49 893	-542	-50 832
Kapitalavkastning, kostnader	-4 381	-549 163	-5 960	-559 504
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-8 870	-1 111 935	-12 068	-1 132 873
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	17 254	-1 592 500	-15 971	-1 591 217
Icke-teknisk redovisning				
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	17 254	-1 592 500	-15 971	-1 591 217
Skatt på årets resultat	-	-26 369	-99	-26 468
Periodens resultat	17 254	-1 618 870	-16 070	-1 617 685
Försäkringstekniska avsättningar				
Livförsäkringsavsättningar		18 790 380	203 942	18 994 322
Oreglerade skador	149 885	-	-	149 885
	149 885	18 790 380	203 942	19 144 207
Konsolideringskapital		6 547 485	14 776	6 562 262

¹⁾ Riskförsäkring omfattar endast sjukpension och premiefrielse. Övriga delar som finansieras via den kollektiva riskpremien ingår i den förmånsbestämda försäkringsrörelsen.

²⁾ SPK Individuell är en traditionell pensionsförsäkring med eller utan återbetalningsskydd. BTP Kompletteringspension tecknas som SPK Individuell.

NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen avges per 31 december 2018 och avser Sparinstitutens Pensionskassa Försäkringsförening som är en understödsförening, organisationsnummer 802005-5581, med säte i Stockholm. Adressen är Wallingatan 2, Stockholm.

Årsredovisningen har godkänts av styrelsen den 11 april 2019. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse av Fullmäktige den 29 maj 2019.

Grunder för rapportens upprättande

Årsredovisningen har upprättats enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. SPK tillämpar därigenom s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses de standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Lagen (1972:262) om understödsföreningar upphävdes vid införandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) den 1 april 2011. Enligt lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) får understödsföreningar (efter förlängningar) fortsätta bedriva sin verksamhet till 30 april 2020. Beskrivs ytterligare i förvaltningsberättelsen under "Viktiga och kommande händelser för SPK".

Omräkning av utländsk valuta

SPKs funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs. Realiserade och orealiserade valutakursförändringar redovisas netto i resultaträkningen under kapitalavkastning, intäkter eller kapitalavkastning, kostnader. Transaktioner i utländsk valuta räknas om till transaktionsdagens kurs.

Ändrade redovisningsprinciper

Nya och ändrade standarder från IASB som tillämpas från och med 1 januari 2018

IFRS 9 Finansiella instrument är den nya standarden avseende redovisning och värdering av finansiella instrument som gäller från 1 januari 2018 och ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. De övergångsregler som nämns ovan tillsammans med de övergångsregler som införts i IFRS 4 Försäkringskontrakt gör dock att SPK fortsätter att tillämpa IAS 39 enligt FFFS 2008:26. Övergångsreglerna i IFRS 4 ger försäkringsföretag möjlighet att börja tillämpa IFRS 9 samtidigt som IFRS 17 träder i kraft, se vidare under nästa stycke. Enligt IFRS 9 ska alla finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument, värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna ska göras utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven resp egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. SPKs bedömning är att den nya standarden inte kommer medföra någon väsentlig förändring i klassificering och värdering för SPKs finansiella tillgångar och skulder.

Nya och ändrade standarder och tolkningar för räkenskapsår som börjar 2019 eller senare

I maj 2017 publicerades IFRS 17 Insurance Contract, standarden för redovisning av försäkringskontrakt som kommer att träda ikraft 1 januari 2022 förutsatt att den godkänns av EU. IFRS 17 innebär omfattande förändringar vad gäller värdering av försäkringskontrakt, presentation av resultaträkningens poster och införande av ett nytt sätt att redovisa intäkter. Försäkringskontraktets vinstmarginal ska dessutom redovisas över kontraktets löptid. Det är idag oklart vilka delar av standarden som ska tillämpas av en försäkringsföretag liknande SPK i Sverige. Finansinspektionen utreder frågan om hur implementeringen av IFRS 17 ska ske i juridisk person i Sverige. Bedömningen är att IFRS 17 kommer att ha stor påverkan på SPKs finansiella rapportering i den mån den ska tillämpas i juridisk person.

IFRS 16 Leasing som ersätter IAS 17 Leasingavtal och gäller från 1 januari 2019. För leastagare innebär standarden att samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen i de fall leasingperioden överstiger 12 månader eller den leasade tillgången inte är av mindre värde. SPKs bedömning är att denna standard inte kommer att få någon väsentlig påverkan på den finansiella rapporteringen.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Sedvanliga bedömningar har gjorts vid fastställande av antaganden för de aktuariella beräkningarna. Dessa är baserade på erfarenheter och andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Faktiskt utfall kan avvika från tillämpade uppskattningar och bedömningar.

Redovisning och värdering av försäkringsavtal

Begreppet försäkringsavtal definieras i IFRS 4. Ett försäkringsavtal karakteriseras av att en betydande försäkringsrisk av något slag ingår. En genomgång i SPK har resulterat i att samtliga försäkringskontrakt bedöms innehålla så mycket försäkringsrisk att samtliga därmed klassificeras som försäkringsavtal i enlighet med IFRS 4. SPK tillhandahåller i egenkap av försäkringsgivare ett antal olika försäkringsprodukter. SPK skiljer på pensionsprodukter och sjuk- och livförsäkringsprodukter. Sjuk och livförsäkringsprodukterna är riskförsäkringar, där premien bestäms för ett år i taget. För pensionsprodukterna intjänas pensionsrätt under premiebetalningstiden. Gemensamt för samtliga produkter är att de är försäkringsavtal. Ett försäkringsavtal är ett avtal med den försäkrade som innebär betydande försäkringsrisk för SPK, t ex genom löftet att betala ut en förutbestämd förmån vid pension eller till annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse inträffar. En pensionsförsäkring kan antingen vara förmånsbestämd eller premiebestämd.

Vid förmånsbestämd försäkring är förmånen given enligt försäkringsavtalet och premien fastställs utifrån försäkringstekniska antaganden. Vid premiebestämd försäkring är premien given enligt försäkringsavtalet och förmånen bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden. Premien fastställs individuellt för varje försäkrad. Premien för en riskförsäkring beräknas antingen individuellt för varje försäkrad eller kollektivt utjämnad över en grupp försäkrade och gäller för ett kalenderår i taget.

Beräkning av premier

Premierna avser att täcka SPKs åtagande för försäkringarna. Bestämning av premien grundas på försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. Antaganden baseras på erfarenheter och observationer och är uppdelade på försäkringsbestånd. Premierna redovisas som inkomst och påverkar olika poster i balansräkningen beroende på om premien avser pensionsförsäkring eller riskförsäkring.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av kapitalvärdet av de garanterade åtagandena för försäkringsavtalet och består av livförsäkringsavsättningar och avsättningar för oreglerade skador. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna baseras på försäkringstekniska antaganden om bland annat framtida räntor, livslängd, sjuklighet och driftskostnader samt skatt.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning är kapitalvärdet av utfästa förmåner enligt ingångna avtal inklusive förväntade framtida driftskostnader minskat med kapitalvärdet av framtida premier för dessa förmåner. Kapitalvärdena beräknas genom att varje individs förmån och framtida premier uppdelas i ett kassaflöde med avseende på förväntad dödlighet, driftskostnader och skatt. Kassaflödena aggregeras per tidpunkt och marknadsvärderas sedan med räntor utifrån gällande diskonteringsmodell. Värdering sker enligt EU's tjänstepensionsdirektiv med så kallade akt-samma antaganden. Detta har framförallt påverkan på valet av diskonteringsränta. Av FFFS 2013:23 Föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar framgår på vilket sätt räntekurvan ska fastställas. Tjänstepensionskassor omfattas inte av föreskrifterna men ges möjlighet att, genom ett dispensförfarande, använda samma metod, vilket SPK valt att göra. Föreskriften anger att räntan kan väljas utifrån marknadsräntor för ränteswappar samt en modellerad långsiktig terminränta och är beroende av försäkringarnas kassaflödesprofil. Marknadsräntorna ges full vikt upp till tio år, varefter de fasas ut linjärt upp till tjugo år och där- efter ska kurvan fullt ut konvergera till den långsiktiga terminräntan.

I resultaträkningen redovisas periodens förändring av avsättningen.

Avsättning för oreglerade skador

Utgörs av uppskattade slutliga kostnader för krav som beror på händelser som förfallit till betalning men som ännu inte betalats ut. I beloppet inräknas beräknade framtida kostnader för att reglera inträffade men vid balansdagen ännu inte reglerade skador. Här ingår avsättning för premiebefrielseförsäkring samt sjukreserv för pågående sjukfall. I resultaträkningen redovisas periodens förändring i oreglerade skador.

Avkastningsskatt

Beräkning av underlag för avkastningsskatt utgår från ett kapitalunderlag, vilket utgörs av samtliga tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, vilket ger ett skatteunderlag i form av en schablonavkastning. Avkastningsskatt debiteras på skatteunderlaget.

SPK har gjort bedömningen att det schablonresultat som räknas fram vid beräkning av avkastningsskatt inte utgör ett beskattningsbart resultat så som det definieras i IAS 12. Skatten redovisas som kostnad i det tekniska resultatet.

Redovisning och värdering av finansiella instrument

SPK redovisar samtliga finansiella instrument i enlighet med IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller eget kapitalinstrument i ett annat företag.

Finansiella instrument klassificeras vid första redovisningen delvis utifrån vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de val-

möjligheter som finns i IAS 39. SPK kategoriserar sina finansiella placeringstillgångar som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen. Även derivat redovisas till verkligt värde över resultaträkningen.

Redovisning av affärshändelse

Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdag. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skulden utsläcks genom att avtalet fullgjorts, annullerats eller upphört. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder.

Redovisning av realiserat och orealiserat resultat

Realisationsvinster och -förluster redovisas netto per tillgångsslag under kapitalavkastning, intäkter eller kapitalavkastning, kostnader. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår.

Transaktionskostnader

Eventuella transaktionskostnader som är direkt hänförliga till köp och försäljningar av finansiella placeringstillgångar redovisas över resultaträkningen och ingår i realisationsresultatet, netto i posten kapitalavkastning.

Värdering till verkligt värde

SPK förvaltar och utvärderar samtliga placeringstillgångar i enlighet med placeringsriktlinjer som är fastställda av SPKs styrelse och värderar dessa till verkligt värde. Derivat klassificeras i kategorin verkligt värde men som innehav för handel. SPK utvärderar löpande kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden och när det gäller räntebärande tillgångar reducerar detta en del av den redovisningsmässiga volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en marknadsränta. SPK tillämpar inte säkringsredovisning.

Verkligt värde fastställs i en hierarki för verkligt värde, som i tre nivåer kategoriserar indata till de värderingstekniker som används:

- Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument. I denna nivå ingår samtliga placeringstillgångar förutom derivat och delar av reelltillgångarna.
- Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. I denna nivå ingår derivat som värderas enligt etablerad värderingsmodell utifrån noterade marknadspriser. Instrument som ingår här är valutaterminer. Verkligt värde fastställs genom användning av kurser för valutaterminer på balansdagen, där resulterande värde diskonteras till nuvärde.
- Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. I denna nivå ingår fastighets- och infrastrukturinvesteringar i form av andelar. Det verkliga värdet är ett onoterat marknadsvärde utifrån indikativt pris (NAV) från förvaltaren själva. SPK använder dessa uppgifter utan att göra någon justering.

För övriga poster motsvarar det redovisade värdet en uppskattning av det verkliga värdet på grund av kort löptid.

Ingen omföring har skett mellan nivåerna under året.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad är den aktuella köpkursen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns till-

gängliga på en börs, hos en handlare eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Samtliga aktier och räntebärande instrument som handlas av SPK handlas på aktiva finansmarknader. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av etablerade värderingstekniker. Värderingsmetod och värderingskategori framgår av tilläggsupplysningar (se Not 10 samt Not 11.) Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för aktier utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten kapitalavkastning, intäkter. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för räntebärande instrument utgörs av skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Alternativa investeringar

Alternativa investeringar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Realtillgångar

Realtillgångar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Derivat

Derivat, som används för att hantera finansiella risker, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Derivat med positiva verkliga värden redovisas som placeringstillgångar medan derivat med negativa verkliga värden redovisas som skulder derivat.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av direkta utgifter för egenutvecklat Data Warehouse. Aktiverade utvecklingskostnader skrivs av linjärt enligt plan från tidpunkten för tillgångens produktionssättning. Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar, utifrån en bedömd nyttjandeperiod på 5 år. Avskrivningar redovisas som driftskostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar utgörs av datautrustning och inventarier och värderas till anskaffningsvärden efter avdrag för ackumulerade avskrivningar, utifrån en bedömd nyttjande period på 5 år. Avskrivning sker linjärt enligt plan utifrån bedömd nyttjandeperiod och redovisas som driftskostnad.

Nedskrivning av immateriella och materiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle görs en bedömning om någon indikation på värdenedgång föreligger. Om så är fallet görs en nedskrivningsprövning genom att beräkna tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är

det högsta av tillgångens nettoförsäljningsvärde och nyttjandevärde. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen i de fall återvinningsvärdet understiger tillgångens bokförda värde. Nedskrivningar återförs om förändringar skett i de antaganden som ledde fram till den ursprungliga nedskrivningen. Återföring av nedskrivning görs inte så att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats, efter avdrag för planliga avskrivningar, om någon nedskrivning inte gjorts. En återföring av nedskrivningar redovisas i resultaträkningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga att den utgår från resultatet före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan. Kassaflödet är uppdelat i två delar. Löpande verksamhet som består av flöden från den huvudsakliga verksamheten; premieinbetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning av placeringstillgångar. Investeringsverksamhet: förklarar de flöden som uppkommer på grund av investering/avyttring av immateriella och materiella tillgångar. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, se Not. 19 Kassa och bank. Kortfristiga placeringar ingår inte i likvida medel utan redovisas som en placeringstillgång.

Not 2 Risker och riskhantering

SPK:s styrelse fastställer övergripande limiter för risktagandet medan VD, som har det operativa ansvaret för förvaltningen, beslutar om operativa limiter inom de yttre gränser som specificeras av styrelsen. Som ansvarig för riskkontrollen och den samlade rapporteringen och analysen av SPK:s risker finns en Riskchef som är direkt underställd VD. Vad gäller försäkringsriskerna ansvarar SPK:s ansvarige aktuarie för de löpande beräkningarna. Den praktiska riskhanteringen sköts av Finansavdelningen med Kapitalförvaltningschefen som ansvarig. Finansavdelningen genomför nödvändiga derivataffärer, omallokeringar etc. för att uppnå önskad riskprofil.

SPK:s riskstrategi baseras på prioritetsordningen "först solvens, sedan avkastning", vilket innebär att skyddande av solvensen alltid kommer i första hand. För att hantera solvensrisken har SPK utvecklat R-MAP (Risk Management Action Plan).

R-MAP kan beskrivas som en modell för att växla mellan långsiktig investeringsstrategi och kortsiktig riskhantering och utgörs av en fördefinierad handlingsplan för att justera risknivån, en färgkodad riskmatris samt en daglig riskrapport. R-MAP specificerar vid vilken nivå på eget kapital – den gula alernivån – som fokus tillfälligt ska ändras från den långsiktiga investeringsstrategin till kortsiktigt riskreducerande åtgärder. Under den gula nivån finns en orange alernivån som triggar ytterligare åtgärder och slutligen en svart nivå som är vald för att möjliggöra diskussioner med uppdragsgivarna om tänkbara alternativ till uttaxering. R-MAP signalerar inte bara behov av riskreducerande åtgärder utan även när återgång till långsiktig strategi är möjlig.

För att navigera i R-MAP uppdateras dagligen en färgkodad riskmatris kallad heat-map som specificerar hur aktuell kapitalbuffert (rutan längst ner i högra hörnet) momentant skulle utvecklas givet olika kombinationer av förändringar i tillgångspriser och räntenivåer. Varje utfall färgkodas i enlighet med alernivåerna ovan, och det är därmed möjligt att planera och förbereda eventuella nödvändiga åtgärder. Matrisen är uppbyggd så att y-axeln visar effekten av en samtidig förändring av samtliga tillgångspriser utan hänsyn till korrelationseffekter, medan matrisens x-axel visar räntekänsligheten i pensionskulden och i skyddande positioner.

Nedan visas heat-map per sista december 2018, belopp i Mdr.

		Räntekänslighet						
		-1,0%	-0,8%	-0,6%	-0,4%	-0,2%	0,0%	
Priskänslighet	-12,5%	EK	0,9	1,4	1,9	2,4	2,9	3,4
		SK	1,2	1,7	2,3	3,0	3,6	4,3
		TLÖ	-1,7	-1,3	-1,0	-0,7	-0,4	0,0
	-10,0%	EK	1,6	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0
		SK	2,0	2,5	3,1	3,8	4,4	5,1
		TLÖ	-1,1	-0,7	-0,4	-0,1	0,2	0,6
	-7,5	EK	2,2	2,6	3,1	3,6	4,2	4,7
		SK	2,8	3,3	3,9	4,6	5,2	5,9
		TLÖ	-0,5	-0,1	0,2	0,5	0,8	1,2
	-5,0%	EK	2,8	3,3	3,8	4,3	4,8	5,3
		SK	3,6	4,1	4,7	5,4	6,0	6,7
		TLÖ	0,1	0,4	0,8	1,1	1,4	1,8
-2,5%	EK	3,5	3,9	4,4	4,9	5,4	5,9	
	SK	4,4	4,9	5,5	6,2	6,8	7,5	
	TLÖ	0,6	1,0	1,4	1,7	2,0	2,4	
0,0%	EK	4,1	4,5	5,0	5,6	6,1	6,6	
	SK	5,2	5,7	6,3	7,0	7,6	8,3	
	TLÖ	1,2	1,6	2,0	2,3	2,6	3,0	

31 december 2018

EK: Eget kapital
 SK: Solvenskvot
 TLÖ: Trafikljusöverskott

: EK ≥ 4,25 mdr
 : EK < 4,25 mdr
 : EK < 3,5 mdr
 : EK < 1 mdr
 : TLÖ < 0,5 mdr

Den sämsta kombinationen i heat-map är om marknadsräntorna parallellförskjuts nedåt med 1 procentenhet samtidigt som samtliga tillgångspriser momentant faller med 12,5%. Skulle allt detta inträffa samtidigt så skulle SPKs kapitalbuffert reduceras till 0,9 Mdr, under förutsättning att inga åtgärder vidtas av SPK vilket är ett osannolikt scenario.

För den löpande riskuppföljningen sammanställs en daglig riskrapport innehållande aktuella marknadsvärden av tillgångar och pensions-skuld, solvens, avstånd till den gula alertnivån, överskott i förhållande till det s.k. trafikljuskravet, ränterisk etc. Detta möjliggör vid behov en snabb förändring av riskeponeringen och utgör därmed ett viktigt stöd i riskhanteringen.

Ett annat sätt att beskriva SPKs risker är en analys enligt Finansinspektionens tillsynsverktyg, det s.k. trafikljuset. Modellen mäter om SPK har tillräckligt med riskkapital, i förhållande till den sammantagna risken i marknadsvärderade skulder och tillgångar, för att med tillräcklig säkerhet anses kunna fullgöra sina garanterade åtaganden.

Kapitalkrav risker enligt Trafikljusberäkning, Kkr	2018-12-31	2017-12-31
Ränterisk, netto	1 142 975	1 209 043
Aktiekursrisk	1 016 825	1 073 074
Fastighetsrisk	463 240	385 520
Kreditrisk	203 188	161 542
Valutakursrisk	58 884	79 902
Försäkrings-/driftskostnadsrisk	757 306	743 513
Totalrisk netto	3 642 418	3 652 594
Kapitalbuffert	6 524 295	8 054 072
Överskott/Solvensbuffert	2 881 877	4 401 478

Mer information om modellen och dess parametrar finns på www.fi.se.

Efter sista rapporteringsdag till Finansinspektionen för trafikljuset har vi för delportföljen realltillgångar erhållit definitiva marknadsvärden per 31 december. Detta förklarar avvikelserna ovan i kapitalbuffert mellan trafikljus och årsbokslut.

Överskottet i trafikljuset uppgick vid årsskiftet till 2 882 Mkr, vilket är klart lägre än föregående år på grund av minskade tillgångsvärden och ökad försäkringsteknisk avsättning.

Risker i försäkringsavtalen

Riskuppföljningen fokuserar främst på att säkerställa att SPK klarar av att fullfölja sina livsvariga utbetalningar av garanterade pensionsbelopp. Avsättningarna sätts enligt det regelverk som syftar till att åtaganden alltid ska kunna infrias. Inom Försäkringsverksamheten är de huvudsakliga riskerna livslängdsrisk och sjuklighetsrisk. SPK analyserar löpande livslängd och sjukskrivningsgrad hos de anslutna och genomför stress- och scenarionalyser för att bedöma riskerna.

Livslängdsrisk

Livslängdsrisk är risken för att den faktiska livslängden för de försäkrade skiljer sig från den förväntade. Risken beror på om det är en dödsfallsförsäkring (t ex familjepension där utbetalning sker vid dödsfall) eller livsfallsförsäkring (t ex ålderspension). Om den faktiska livslängden för 65-åringar överstiger den förväntade med ett år innebär det, totalt för livsfalls- och dödsfallsförsäkringar, en extra kostnad om ca 841 (806) Mkr.

Sjuklighetsrisk

Sjuklighetsrisk är risken för att försäkrade är sjuka längre tid än vad som antagits. Om den faktiska sjukperioden överstiger den förväntade med ett år innebär det en extra kostnad om ca 30 (32) Mkr.

Känslighet försäkringsrisker, Mkr	Förändring FTA	Ny FTA	Ny solvens %
Ökad sjuklighet om 1 år	30	19 174	134
Ökad livslängd om 1 år	841	19 986	129

Finansiella risker

Ränterisk

Pensionsåtagandet till de anslutna sträcker sig långt fram i tiden och utgör en skuld som marknadsvärderas på daglig basis enligt en metod bestämd av Finansinspektionen. De kortsiktiga marknadsvärdetförändringar som blir följden utgör en ränterisk som behöver bevakas. Ränterisk kan uppstå även till följd av risken att marknadsvärdet på ränterelaterade tillgångar förändras på ett ofördelaktigt sätt vid rörelser i det allmänna ränteläget.

I tabellen på nedan sammanställs effekten på solvens och försäkringsteknisk avsättning av en ränteförändring.

Valutakursrisk

SPKs valutakursriskerna uppstår i och med att värdet av innehav noterade i utländsk valuta förändras vid rörelse i valutakurserna. Risken hanteras genom en dynamisk hedgingstrategi som innebär att en viss given andel av valutaexponeringen hedgas baserat på nivån på svenska kronan. Andelen utländska tillgångar i portföljen har också begränsats.

Valutaexponeringen utan valutahedge uppgår till 4 500 (5 248) Mkr. Delar av SPKs placeringstillgångar är noterade i USD respektive EUR. Av tabellen på nästa sida framgår effekten på SPKs solvens utan valuta-hedging om kronan skulle stärkas med 10 % mot dessa valutor.

Prisrisk

Med prisrisk avses risken att värdet på en tillgång/fondandel förändras på ett ofördelaktigt sätt vid rörelser i tillgångspriserna. Prisriskexponeringen begränsas genom såväl maxgränser för exponering mot de olika tillgångsslagen som genom beslutad strategisk allokering.

Av tabellen på nästa sida framgår effekten på SPKs solvens av en tillgångsprisförändring för SPKs avkastningsportfölj.

Känslighet kapitalbuffert, Mkr	Ränte-förändring +1%	Ränte-förändring -1%	Prisfall 10%	Valuta-omräknings-effekt 10%
Förändring tillgångar	–	–	–2 542	–450
Förändring FTA	–1 792	2 441	–	–
FTA efter omräkning	17 352	21 586	19 144	19 144
Solvens efter omräkning	148	119	121	132
Effekt Årets resultat / Eget kapital	1 792	–2 441	–2 542	–450

Likviditetsrisk

För att begränsa risker till följd av att ett instrument inte kan avvyras alls eller endast till ett väsentligt reducerat pris används inte tillgångar med förhållandevis låg likviditet för att täcka mycket kortfristiga åtaganden. Dessutom har andelen av placeringarna som får ske i dessa tillgångar begränsats.

För att minska risker till följd av att likvida medel inte finns tillgängliga eller kan erhållas endast till kraftigt förhöjd kostnad finns interna riktlinjer om likviditetsbuffertens storlek. Löpande görs även likviditetsprognoser som omfattar såväl kända som prognostiserade flöden framöver.

Kredit-, motparts- och koncentrationsrisker

Med kreditrisk avses här risken för värdeförändringar i ett enskilt instrument till följd av faktorer hänförliga till instrumentets emittent. För att reducera kreditrisken i portföljen begränsas bland annat innehavet av företagsobligationer.

Med motpartsrisk avses risken att motparten i en affär inte kan fullgöra sina förpliktelser att betala för eller leverera avtalat finansiellt instrument. Derivatmotparter ska därför minst ha en rating motsvarande en viss lägsta nivå, men motpartsrisker reduceras främst genom s.k. ISDA/CSA-avtal med låga tröskelnivåer för säkerhetsutbyte.

Med koncentrationsrisk avses risker till följd av koncentration av exponeringar till ett fåtal motparter. Koncentrationsrisken minskas genom diversifiering av portföljen och genom begränsning av exponeringen mot en och samma motpart.

Av såväl effektivitets- som riskspridningsskäl använder sig SPK främst av fondinvesteringar. SPK har därför ingen direktexponering mot värdeförändring i en enskild emittent eller enskilt instrument.

Operativa risker

Med operativa risker avses risker för förluster till följd av att interna processer och rutiner inte är ändamålsenliga, felaktiga system, externa händelser etc. För att identifiera, skatta och reducera operativa risker görs löpande självvärderingar och riskreduceringsåtgärder i form av t ex extra kontroller vidtas.

Not 3. Premieinkomster

	2018	2017
Årsavgifter brutto	692 926	581 480
Kollektiv riskpremie ¹⁾	183 140	407 413
Avgiftsbefrielser ²⁾		
sjukpension	–20 773	–30 953
avgiftsutjämning och tilläggspremie	–22 178	–24 893
Summa	833 114	933 048

¹⁾ Den kollektiva riskpremien finansierar dels riskförsäkringar (sjukpension och premiebefrielse) och riskförsäkringar inom den förmånsbestämda försäkringsrörelsen (bl a särskild efterlevandepension samt förtida ålderspension enligt §8 i BTP-avtalet).

²⁾ Avgiftsbefrielser utgör verkligt utfall täckt av avgifter ingående i de kollektiva riskavgifterna. Avgiftsutjämning uppkommer genom att avgifterna för ålders- och kompletteringspensionerna har maximerats (vid 65 års pensionsålder) till 9% av lönedel upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 56% av lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp.

Not 4. Kapitalavkastning, intäkter

	2018	2017
<i>Direktavkastning</i>		
Räntor inlåning	1 548	149
Utdelning aktier	161 251	172 531
Övriga intäkter	126 910	121 525
	289 708	294 205
Valutakursvinster	417 476	354 746
<i>Realisationsvinster</i>		
Aktier och andelar	546 545	1 386
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	1 054	1 810
Övriga finansiella tillgångar	–	1 788
	547 600	4 984
Summa	1 254 784	653 935

Not 5. Orealiserat resultat på placeringstillgångar

	2018	2017
<i>Orealiserade vinster, netto</i>		
Aktier och andelar	–	451 915
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	5 666
Övriga finansiella placeringstillgångar	–	238 444
	–	696 026
<i>Orealiserade förluster, netto</i>		
Aktier och andelar	460 895	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	345 047	–
Övriga finansiella placeringstillgångar	326 931	–
	1 132 873	–

Samtliga resultat kommer från transaktioner till verkligt värde.

Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar

	2018	2017
<i>Baserade på individuella avgifter</i>		
ålderspension	799 770	775 295
kompletteringspension	136 696	150 683
familjepension	19 523	24 173
	955 989	950 151
<i>Baserade på kollektiva avgifter</i>		
sjukpension	19 551	20 972
änklingspension, särskild efterlevandepension	5 682	8 223
barnpension	1 710	2 019
	26 943	31 214
Särskild löneskatt på utbetalda sjukpensioner	1 909	1 989
Pensionstillägg ¹⁾	98 207	80 792
Summa	1 083 048	1 064 145

¹⁾ Beloppet utgör de under året utbetalda procentuella pensionstilläggen, vars storlek varierat beroende på årtal för första utbetalning av grundpension. Beslut fattas årligen.

Not 7. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar

	2018	2017
Förändring av premiereserv, SPK Förmånsbestämd	854 844	1 452 627
Förändring av premiereserv, SPK Premiebestämd	9 279	–1 741
Förändring av premiereserv, Riskförsäkring	–11 266	7 771
Summa	852 856	1 458 657

För ytterligare information se Not 21. Försäkringstekniska avsättningar.

Not 8. Driftskostnader

	2018	2017
Driftskostnader	51 336	45 458
Kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen som redovisas i not 9.	-504	-501
	50 832	44 957

Driftskostnader (exkl kapitalförvaltningskostnader) per kostnadslag

Personalkostnader m m	33 818	27 979
Lokalkostnader m m	2 916	2 925
Avskrivningar	1 215	1 296
Övrigt	12 883	12 757
	50 832	44 957

I posten Övrigt ingår revisionskostnader enligt nedan

Deloitte AB

Revisionsuppdraget	411	286
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	210	-
Skatterådgivning	-	-
Övriga tjänster	-	26

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskning av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget. Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget avser biträde i redovisningsfrågor.

Löner, ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare och övriga anställda

2018	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions- kostnader	Förmåner	Summa
Styrelse	105	33	-	-	138
VD ¹⁾	4 629	1 492	2 219	119	8 460
Anställda i ledande positioner	4 710	1 531	2 024	162	8 427
Övrig personal	7 305	2 389	1 799	299	11 792
Summa	16 749	5 445	6 041	581	28 816
2017	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions- kostnader	Förmåner	Summa
Styrelse	216	68	-	-	283
VD	3 467	1 139	1 932	159	6 697
Anställda i ledande positioner	4 563	1 489	1 835	177	8 063
Övrig personal	6 468	2 129	1 620	285	10 503
Summa	14 713	4 825	5 388	621	25 547

¹⁾ Inkluderar kostnader för såväl avgående som tillträdande VD.

Samtliga medarbetare omfattas av den förmånsbaserade BTP-planen, enligt kollektivavtal, vilket innebär att medarbetarna garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen. Pensionsplanen omfattar ålderspension, sjukpension, familjepension, särskild efterlevandepension och särskild barnpension.

Pensionsförpliktelserna tryggas genom inbetalning av fastställda försäkringspremier under anställningstiden.

SPK har därutöver inga ytterligare förpliktelser. Kostnaden för BTP-planen redovisas i samband med att förmånen intjänas via resultaträkningen och ingår i driftskostnaderna enligt ovan.

Not 8. Driftskostnader, forts**Redogörelse av SPKs ersättningspolicy**

SPKs ersättningspolicy har beslutats av styrelsen. SPK utger endast fast lön, rörliga ersättningar förekommer inte.

Ersättningar till VD beslutas av styrelsen. Ersättningar till övriga personer i ledningen samt övrig personal beslutas av VD efter "farfar-avstämning" med ordförande för till VD direktrapporterande personer. I samband med presentation av kostnadsuppföljningar kan styrelsen följa att ersättningarna hålls inom rimliga nivåer. Enligt punkt 7 under kap 5 i FFFS 2016:21 offentliggörs ovan det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp fördelat på kategorierna anställda i ledande positioner och övrig personal. I gruppen övrig personal ingår personal inom Finans och Risk.

Anställningsvillkor för verkställande direktören Lars-Åke Vikberg

VDs anställningsvillkor innehåller inga inslag av rörliga lönedelar i form av bonus, tantiem eller liknande, utan löneersättningen utgörs av en fast årslön. Den ordinarie pensionsåldern är 65 år. VD omfattas av pensionsplan motsvarande BTP-planen, BTP 2. Utöver pensionsplanen betalar SPK en premie 20% för lönedelar mellan 30 inkomstbasbelopp och 80 inkomstbasbelopp. VD har en förmån i form av tjänstebil. Tjänstebilen är en elbil.

2018 Medelantal anställda	Män	Kvinnor	Total
Styrelse	3	5	8
VD och företagsledning	2	2	4
Övriga tjänstemän ¹⁾	6	9	15

¹⁾ Omräknat till heltidsanställda.

2017 Medeltalet anställda	Män	Kvinnor	Total
Styrelse	4	4	8
VD och företagsledning	2	3	5
Övriga tjänstemän ¹⁾	6	8	14

¹⁾ Omräknat till heltidsanställda.

Medelantalet anställda (oavsett tjänstgöringsgrad) har under året varit 19 (19) stycken.

Not 9. Kapitalavkastning, kostnader

	2018	2017
Kostnader för kapitalförvaltning	504	501
<i>Realisationsförluster</i>		
Aktier och andelar	33 384	–
Real- och alternativa tillgångar	87 247	16 644
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 793	65 641
	133 425	82 285
Valutakursförluster	423 838	510 293
Räntekostnad bank	1 738	3 909
	1 738	3 909
Summa	559 504	596 987

Samtliga resultat kommer från transaktioner till verkligt värde.

Not 10. Skatt på årets resultat

	2018	2017
Avkastningsskatt	20 251	13 213
Justering av skatt föregående år	6 218	–
	26 468	13 213

Not 11. Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

2018-12-31	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkning	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkning innehavda för handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella skulder	Summa
Tillgångar				
Aktier och andelar	5 086 675	-	-	5 086 675
Obligationer och räntebärande tillgångar	14 114 701	-	-	14 114 701
Övriga finansiella placeringstillgångar	6 163 016	-	-	6 163 016
Derivat	-	59 100	-	59 100
Övriga fordringar	-	-	62	62
Kassa och bank	-	-	331 196	331 196
Summa	25 364 392	59 100	331 258	25 754 750
Skulder				
Övriga skulder	-	-	24 834	24 834
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	85 941	85 941
Summa	-	-	110 775	110 775
2017-12-31				
Tillgångar				
Aktier och andelar	5 045 326	-	-	5 045 326
Obligationer och räntebärande tillgångar	16 397 126	-	-	16 397 126
Övriga finansiella placeringstillgångar	4 495 589	-	-	4 495 589
Derivat	-	48 419	-	48 419
Övriga fordringar	-	-	29 945	29 945
Kassa och bank	-	-	475 900	475 900
Summa	25 938 042	48 419	505 844	26 492 305
Skulder				
Derivat	-	637	-	637
Övriga skulder	-	-	10 876	10 876
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	126 539	126 539
Summa	-	637	137 415	138 052

Not 12. Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde**Verkligt värde för finansiella instrument 2018-12-31**

Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	5 086 675	–	–	5 086 675
Obligationer och räntebärande tillgångar	14 114 701	–	–	14 114 701
Övriga finansiella placeringstillgångar	5 932 503	–	230 513	6 163 016
Derivat	–	59 100	–	59 100
Summa	25 133 878	59 100	230 513	25 423 492

Verkligt värde för finansiella instrument 2017-12-31

Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	5 045 326	–	–	5 045 326
Obligationer och räntebärande tillgångar	16 397 126	–	–	16 397 126
Övriga finansiella placeringstillgångar	4 247 486	–	248 103	4 495 589
Derivat	–	48 419	–	48 419
Summa	25 689 938	48 419	248 103	25 986 461

Finansiella skulder

Derivat	–	637	–	637
Summa	–	637	–	637

I tabellen ovan lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen, som i tre nivåer kategoriserar indata till de värderingstekniker som används: (för ytterligare beskrivning av modell hänvisas till Not 1. Redovisningsprinciper)

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Not 13. Aktier och andelar

	Verkligt värde 2018-12-31	Anskaffningsvärde 2018-12-31	Verkligt värde 2017-12-31	Anskaffningsvärde 2017-12-31
Svenska andelar i värdepappersfond	3 627 547	3 292 562	4 045 113	3 127 308
Utländska andelar i värdepappersfond	1 459 128	921 458	1 000 214	383 918
Summa	5 086 675	4 214 020	5 045 326	3 511 226

Vid värdering av placeringar i utländsk valuta hämtas valutakurser från Bloomberg. Dessa är slutkurser (mid) som sätts kl. 16.00 lokal tid i Storbritannien. Valutakurs som har använts per 2018-12-31 (2017-12-31) USD 8,867 (8,189) EUR 10,1385 (9,8313)

Not 14. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Verkligt värde 2018-12-31	Anskaffningsvärde 2018-12-31	Verkligt värde 2017-12-31	Anskaffningsvärde 2017-12-31
Svenska andelar i värdepappersfond	14 114 701	14 329 850	16 267 227	16 397 126
Summa	14 114 701	14 329 850	16 267 227	16 397 126

Not 15. Övriga finansiella placeringstillgångar

	Verkligt värde 2018-12-31	Anskaffningsvärde 2018-12-31	Verkligt värde 2017-12-31	Anskaffningsvärde 2017-12-31
Realtillgångar – svenska	230 513	167 471	248 103	175 390
Realtillgångar – utländska	2 522 947	2 292 969	1 998 269	1 878 100
Alternativa investeringar – svenska	2 899 991	3 036 559	–	–
Alternativa investeringar – utländska	509 565	443 633	2 249 217	2 074 282
Summa	6 163 016	5 940 633	4 495 589	4 127 772

Not 16. Derivatinstrument

	Nominellt belopp 2018-12-31	Verkligt värde 2018-12-31	Bokfört värde 2018-12-31
Derivatinstrument med positiva marknadsvärden			
Valutaterminer	-343 500	59 100	59 100
Summa		59 100	59 100
Erhållna marginalsäkerheter för ovanstående derivat, SEK.			59 100
		Verkligt värde 2018-12-31	% av derivatportfölj 2018-12-31
Återstående löptid			
< 3 mån		59 100	100%
> 3 mån		–	0%
		59 100	100%
	Nominellt belopp 2017-12-31	Verkligt värde 2017-12-31	Bokfört värde 2017-12-31
Derivatinstrument med negativa marknadsvärden			
Valutaterminer	-26 100	-637	-637
Summa		-637	-637
Erhållna marginalsäkerheter för ovanstående derivat, SEK.		–	
		Verkligt värde 2017-12-31	% av derivatportfölj 2017-12-31
Återstående löptid			
< 3 mån		-637	100%
> 3 mån		–	0,0%
		-637	100%
	Nominellt belopp 2017-12-31	Verkligt värde 2017-12-31	% av derivatportfölj 2017-12-31
Derivatinstrument med positiva marknadsvärden			
Valutaterminer	-434 300	48 419	48 419
Summa		48 419	48 419
Erhållna marginalsäkerheter för ovanstående derivat, SEK.		26 200	
		Verkligt värde 2017-12-31	% av derivatportfölj 2017-12-31
Återstående löptid			
< 3 mån		48 419	100%
> 3 mån		–	0%
		48 419	100%

Derivataffärer genomförs i SEK med minst två godkända motparter. Swapavtalen regleras med marknadspraxis genom sk ISDA/CSA-avtal. De derivataffärer som genomförs innebär marknadsexponering i form av ränterisk. Nominellt värde av dessa derivat redovisas enligt Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per balansdag.

Not 17. Övriga fordringar

	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar	44	29 945
Övriga kortfristiga fordringar	18	4 189
Skattefordran	76 544	83 582
	76 606	117 715

Not 18. Materiella tillgångar

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 890	2 695
Inköp	113	323
Försäljningar och utrangeringar	–	-129
<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	3 003	2 890
Ingående avskrivningar	-1 953	-1 758
Försäljningar och utrangeringar	–	129
Avskrivningar	-531	-324
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-2 484	-1 953
Bokfört värde	519	937

Not 19. Kassa och bank

	2018-12-31	2017-12-31
Kassa	27	35
Bankinlåning	331 169	475 865
	331 196	475 900

Not 20. Övriga fonder

	2018-12-31	2017-12-31
Dispositionsfond (balanserat resultat)	8 179 947	6 157 584
varav Pensionstillägg (ej garanterat)	1 009 949	758 795
	8 179 947	6 157 584

Not 21. Försäkringstekniska avsättningar

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående balans	18 291 351	19 750 008
Förändring på grund av:		
inbetalda premier	800 536	902 705
utbetalningar	-1 101 971	-1 087 659
dödlighet	-21 083	-112 866
Ränteeffekt vid diskontering av avsättning	387 679	-46 990
Uppräkning med ränta	351 752	360 574
Avkastningsskatt	-19 525	-15 945
Frigjorda driftskostnader	-43 237	-45 001
Ändrat antagande	-	-1 766 323
Övrig förändring ¹⁾	498 704	352 849
Utgående balans	19 144 207	18 291 351

Antagande värderingsränta

Vid val av ränta följer SPK Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2013:23). Här anges att räntan kan väljas utifrån marknadsräntor för ränteswappar samt en modellerad långsiktig terminränta och är beroende av försäkringarnas kassaflödesprofil. Tjänstepensionskassor omfattas dock inte av föreskriften utan att ha sökt dispens hos Finansinspektionen, vilket SPK valt att göra. En förändring av diskonteringsräntan påverkar både balans- och resultaträkning.

Känslighetsanalys av livförsäkringsavsättning

SSänkning av räntan med 1 procent (parallellskifte av räntekurvan) medför att avsättningen ökar med 2 441 (2 425) Mkr. Ytterligare upplysning finns under Not 2 Riskhantering. I Livförsäkringsavsättningen ingår avsättning för de oreglerade skadorna som avser avsättning för förmåner-na sjukpension och premiebefrielse i BTP-planen.

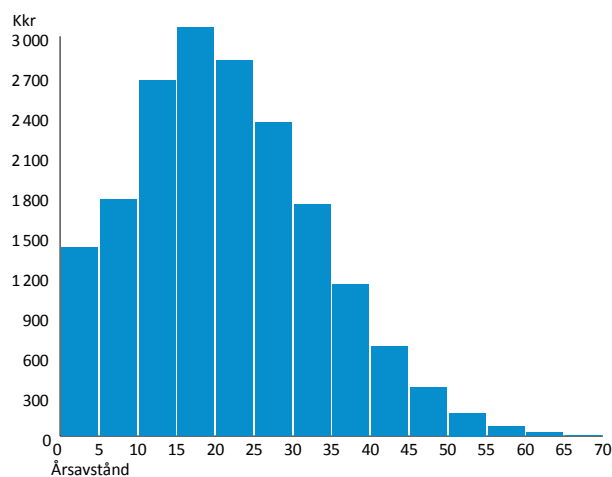
Livslängdsantaganden

I gällande livslängdsantaganden förväntas en 65-årig man leva tills han är 87,1 år medan en 65-årig kvinna förväntas leva tills hon är 88,6 år.

¹⁾ avser huvudsakligen avgångar enligt §8 samt fribrevsuppräknig.

Not 21. Försäkringstekniska avsättningar, forts

	2018-12-31	2017-12-31
Avsättning för oreglerade skador		
Ingående balans	161 151	168 922
Förändring på grund av:		
nya sjukfall	99 817	109 538
utbetalningar	-43 597	-49 364
avveckling av sjukfall	-51 120	-51 332
ränteeffekt vid diskontering av avsättning	607	-667
uppräkning med ränta	448	426
frigjorda driftskostnader	-1 331	-1 395
övrigt	-16 090	-14 977
Utgående balans	149 885	161 151

Löptidsanalys FTA

Andel av avsättningen för diskonterat kassaflöde.

Not 22. Övriga skulder

	2018-12-31	2017-12-31
Leverantörsskulder	2 021	1 558
Kortfristiga skulder ¹⁾	22 813	9 318
Innehållen källskatt vid pensions- utbetalningar	29 113	29 063
Summa	53 947	39 939

¹⁾ inkluderar omställningskostnader för avgående VD

Not 23. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda intäkter	84 432	124 554
Särskild löneskatt på pensions- premier	1 420	1 277
Arbetsgivaravgifter	947	799
Semesterlönereserv	695	518
Övriga upplupna kostnader	813	1 467
Summa	88 308	128 615

Not 24. Ställda panter, ansvarsförbindelser och åtaganden

	2018-12-31	2017-12-31
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar;		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14 114 701	16 397 126
Aktier och andelar	5 029 506	1 894 224
Summa	19 144 207	18 291 351

Ovanstående tabell visar tillgångar värderade till verkligt värde, intagna i skuldtäckningsregistret upprättat i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:7. Som en konsekvens av övergångsregler i samband med införandet av ny försäkringsrörelselag har även övergångsregler införts i ändrade/upphävda föreskrifter med följande lydelse.

"I fråga om understödsföreningar som med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) får försätta att utöva verksamheten, gäller den gamla författningen."

Erhållna och lämnade säkerheter samt nominellt belopp för ingångna derivat framgår av Not 16. Derivatinstrument.

Per bokslutsdatum har SPK enligt ingångna avtal åtaganden på 207 (584) Mkr. Åtagandena avser placeringar i reallgångar där förvaltarna inte begärt in kapital.

Not 25. Upplysningar om närstående

SPK har bedömt våra anslutna arbetsgivare som närstående parter (definition enligt IAS 24 Upplysningar om närstående). I den mån transaktioner genomförs med dessa ligger de inom ramen av kapitalförvaltningsuppdraget. Dessa uppdrag är upphandlade till marknadsmässiga villkor. För närvarande har Swedbank Robur ett förvaltningsuppdrag om totalt 4 415 (6 187) Mkr.

Not 26. Händelser efter balansdagen

Förutom det som beskrivs i förvaltningsberättelsen har inga väsentliga händelser inträffat.

Årsredovisningen har godkänts av styrelsen 11 april 2019. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse av Fullmäktige den 29 maj 2019.

Tomas Hedberg
Ordförande

Roger Ljung
Vice ordförande

Karin Elmin

Mirja Herrdin

Anne-Charlotte Karlsson

Camilla Linder

Jessica Löow

Lars-Åke Vikberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 11 april 2019

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Märta Eklund

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening
Organisationsnummer 802005-5581

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening för räkenskapsåret 2018-01-01–2018-12-31, med undantag för VD-ordet på sidan 1. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 2–24 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförenings finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte VD-ordet på sidan 1. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och redovisningsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av VD-ordet på sidan 1 men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som en del av revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta ageranden i maskopi, förfalskning, avsiktlig utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådan upplysning är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en tillrättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den icke-kvalificerade revisorns ansvar

Jag har utfört en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen i försäkringsföretag och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av försäkringsföreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening för räkenskapsåret 2018-01-01–2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revision enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens

vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Som en del av revision enligt god revisionsred i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionell skeptisk inställning under revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverande yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Stockholm den 11 april 2019

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Märta Eklund

STYRELSE, REVISORER SAMT ANSTÄLLDA

STYRELSE

Hedberg Tomas, ordf	Swedbank
Ljung Roger, v ordf	Swedbank
Elmin Karin	Swedbank
Herrdin Mirja	Södra Dalarnas Sparbank
Karlsson Ann-Charlotte	Sparbanken Skåne
Linder Camilla	Swedbank
Löow Jessica	Swedbank

Av styrelsen adjungerad Magnus Carlehed	Swedbank
--	----------

ANSTÄLLDA I SPK

Lars-Åke Vikberg	Verkställande direktör
Peter Hansson	Senior Advisor
Dahlman Malin	Riskchef
Taylor Ci	Operativ Chef
Järnmalm Kajsa	Försäkringschef
Ros Stefan	Kapitalförvaltningschef
Holm Lotta	Ekonomichef
Öhrn Susanne	IT-chef
Arsjö Jonas	
Back Jonas	
Carlström Ulrika	
Cristea Mariana	
Eklund Annika	
Gajjar Swati	
Järrestedt Ewa	
Lagerquist Markus	
Letmark Maria	
Lindström Niklas	
Lundberg Otto	
Olatova Katja	
Ödmann Richard	

ANSVARIG AKTUARIE

Fornelid Carola

REVISORER

Palmqvist Jan	Deloitte
suppl Honeth Patrick	Deloitte
Eklund Märta	Swedbank
suppl Antonsson Inger	Swedbank

FULLMÄKTIGE T O M ÅRSMÖTET 2019

MANDATTID TVÅ ÅR

VALDA AV ARBETSGIVARNA

Bonde Henrik	Swedbank
suppl Solhed Anna-Greta	Swedbank
Bengtsson Gith, vice ordf	Swedbank
suppl Elfstrand Björn	Swedbank
Jakobsson Karin	Swedbank
suppl Bodlander Gunvor	Swedbank
Kallur Susanne	Sparbanken Syd
suppl Beijer Jakob	Finansförbundet
Mathiasson Sara	Swedbank
suppl Jungegård Robert	Swedbank
Nyström Mikael	Swedbank
suppl Sundström Anne-Marie	Swedbank
Ohlson Stefan	Häradssparbanken Mönsterås
Suppl Christer Eklind	Sala Sparbank
Thorson Anders	Sparbankernas Service AB
suppl Skeplund Anders	Sparbanken Rekarne

VALDA AV DE ANSLUTNA

Thomas Gäfvert	Swedbank Sjuhärad
suppl Gustavsson Gerth	Sparbanken Skaraborg
Johansson Roland	Swedbank
suppl Eriksson Sebastian	Swedbank
Swartling Bo	Finansförbundet
suppl Broberg Hans	Landshypotek AB
Nordin Kristine	Swedbank Försäkring
suppl Ek Ingrid	Swedbank
Rosengren Stellan	Sparbanken Rekarne
suppl Nordlund Eva	Sparbanken Nord
Prades Eva-Li	Entercard
suppl Skoglund Åke	Swedbank
Österberg Gun	Swedbank
suppl Eklöf Stina	Swedbank
Öhrvall Stephan, ordf	Swedbank
suppl Friberg Ingrid	Swedbank

FÖRMÅNER I SPK

Den ekonomiska grundtryggheten regleras genom socialförsäkringarna. Grundtryggheten för banktjänstemän har under årens lopp utökats genom kollektivavtal mellan parterna på bankområdet, den så kallade BTP-planen. BAO och Finansförbundet träffade i maj 2012 en överenskommelse om ett nytt pensionsavtal. Avtalet innehåller två delar, BTP 1 som är ett nytt premiebestämt system och BTP 2 som i huvudsak är den gamla förmånsbestämda delen. Nya pensionsavtalet trädde i kraft 1 februari 2013, arbetsgivaren avgör om och i så fall när BTP1 ska börja tillämpas. SPK fortsätter förvalta och administrera BTP2.

TJÄNSTEPENSION

Bankernas tjänstepension (BTP) har tillkommit genom kollektivavtal mellan BAO och Finansförbundet och mellan BAO och JUSEK/Civilekonomerna/ Civilingenjörssförbundet. Anställda omfattas från 18 års ålder delvis av BTP för att vid 25 års ålder omfattas fullt ut. BTP kompletterar de ersättningar man får från försäkringskassan i form av allmän pension, sjukpenning etc.

Arbetsgivaren betalar premien för tjänstepensionen.

BTP ÅLDERSPENSION

Ordinarie ålderspension betalas ut livsvarigt till den anställde i relation till dennes slutlön och anställningstid. Utöver den ordinarie ålderspensionen tillkommer en kompletterande pension (BTPK i form av en extra premie om 2% av lönen). Den anställde placerar premien för BTPK enligt eget val eller enligt arbetsgivarens policy. Ålderspension intjänas från och med den månad då den anställde fyller 25 år.

BTP SJUKPENSION

Sjukpension betalas ut vid sjukskrivning som är längre än 90 dagar i samband med att man samtidigt får sjukpenning/ ersättning från Försäkringskassan. För kortare sjukdomsperioder får den anställde ersättning från arbetsgivaren och/ eller Försäkringskassan. Den anställde omfattas av BTP sjukpension från 18 års ålder.

BTP FAMILJEPENSION

Familjepension betalas ut från BTP till efterlevande hela livet, till barn till och med den månad då barnet fyller 21 år. BTP familjepension intjänas om lönen överstiger 7,5 ibb från och med att den anställde fyller 25 år.

BTP SÄRSKILD BARN- OCH EFTERLEVANDEPENSION

Särskild barn- och efterlevandepension betalas ut temporärt, till barn till och med den månad då barnet fyller 21 år och till efterlevande som är yngre än 65 år, dock lägst i fem år om dödsfallet inträffar innan anställd fyllt 65 år. Den anställde omfattas av BTP särskild barn- och efterlevandepension från 18 års ålder.

Box 54, 101 21 Stockholm • Besöksadress: Wallingatan 2
Telefon 08-412 38 70 Fax 08-21 93 55 • E-post spk@spk.se • www.spk.se